

زیست‌شناسی

علوم گیاهی

فرصت‌های شغلی

آیا می‌دانید در کشور ما بیک میلیون و ۶۴۸ کیلومتر مربع وسعت و تقریباً یک میلیون و ۴۰۰ کیلومتر مربع منطقه‌ی کویری، چند گونه‌ی گیاهی وجود دارد؟

در این منطقه‌ی خشک بیش از ۷۵۰۰ گونه‌ی گیاهی وجود دارد که ۱۵۰۰ گونه‌ی آن، مومنه ایران (گونه‌ی گیاهی که خاص ایران است) و ۱۵۰۰ گونه‌ی دیگر نادر است؛ یعنی تنوع کل در کشور ما بسیار بالاست و تعداد گونه‌های گیاهی در ایران برابر با بخش مرکزی اروپاست.

به راستی چه کسی باید این ملای سبز را بشناسد و به مردم معرفی کند؟ چه کسی می‌تواند راه حفاظت و استفاده از این ثروت خداداد را به مردم و مستویان کشور نشان دهد؟ بدون شک متخصصان و محققان علوم گیاهی در این زمینه نقشی عمده و اساسی دارند. علوم گیاهی آنقدر بکر است که تعداد متخصصان در چهار رشته‌ی خوزشناسی، جلیکشناسی، فارجنسنی و سرخ‌شناسی، بسیار کم است. در نتیجه کسی که در پکی از رشته‌های گفته شده متخصص شود، موقعیت کاری خوبی به دست می‌آورد. هم‌چنین اگر یک متخصص علوم گیاهی در زمینه‌ی سیستماتیک و فیزیولوژی گیاهان دارویی قوی باشد، مراکز زیادی اورا جذب خواهد کرد.

علاوه بر وزارت آموزش و پرورش و مراکز تحقیقاتی و ازماشگاهی وزارت فرهنگ و آموزش عالی، سازمان پارکها و فضای سبز شهرداری، وزارت کشاورزی و وزارت جهاد سازندگی از جمله سازمان‌های هستند که می‌توانند فارغ‌التحصیل این رشته را جذب کنند. هم‌چنین یک کارشناس علوم گیاهی می‌تواند در مؤسسه‌های خصوصی پژوهش کل و گیاه مشغول به کار شود.

علوم گیاهی دارای دو بخش عمده‌ی فیزیولوژی و سیستماتیک است. بخش فیزیولوژی به ساخت زندگی گیاهان و اندام‌های مختلف یک گیاه می‌پرسد و بخش سیستماتیک درباره‌ی نامها و طبقه‌بندی گیاهان است.

در حال حاضر دانشجویان کارشناسی علوم گیاهی، اطلاعاتی عمومی در مورد گیاهان و جانوران در بخش فیزیولوژی و مباحث مربوط به آن و بخش سیستماتیک به دست می‌آورند؛ یعنی درسن‌های آن‌ها جنبه‌ی تخصصی ندارد و بیشتر واحدهای درسی گرایش علوم گیاهی با واحدهای درسی گرایش علوم جانوری، یکسان است. هر دانشجوی علوم گیاهی، تنها چند واحد تخصصی می‌گذراند که البته بخنسی از آن‌ها هم اختیاری است.

توانمندی‌ها و ویژگی‌های لازم

یک دانشجوی علوم گیاهی باید به گیاهان عشق بورزد، زیرا باید روزهای سپرای را در طبیعت به شوق بافتن گیاهان مختلف سپری کند با سعادت‌های متواتی در آزمایشگاه با صبر و خودکشانه به بررسی اندام‌های یک گیاه پردازد. همچنین یک حافظه‌ی خوب می‌تواند یاور دانشجویان این رشته باشد. دانشجو باید مقداری مفهوم‌های داشته باشد اما باید به آن معنا بیست که همه چیز را حفظ کند، بلکه باید اصول را بگیرد و در بقیه‌ی موارد از کتاب‌ها به عنوان راهنمای استفاده کند.

دانشجویی باید وارد این رشته شود که از کودکی، یک محقق بار آمده باشد؛ زیرا بسیار سخت است که یک جوان ۱۸ یا ۱۹ ساله را که وارد دانشگاه شده است به تحقیق علاقمند کردد، اما اگر داشت آموزان از دوران دبستان محقق و جستجوگر تربیت شوند، در دانشگاه مسلکی نخواهند داشت.

بسیار مهم است که دانشجوی این رشته به امید کشف قوانین طبیعت، به خصوص قوانین موجود برای گیاهان وارد دانشگاه شود؛ زیرا در این صورت نسبت به علم پایه مثل شیمی و ریاضی، که در دو سال اول ارائه می‌شود، بی‌تفاوت نخواهد بود و می‌داند که پایه و اساس مباحث بعدی، مثل فیزیولوژی، بر همین علوم استوار است.